

Warszawa 06/04/2022

Dr hab. n med., prof. UŁ Maciej Kiclar
Klinika Chirurgii Ogólnej Uczelni Łazarskiego,
Szpital Medicover, Warszawa

Recenzja

w postępowaniu habilitacyjnym doktora nauk medycznych. Marcina Folwarskiego, ubiegającej się o stopień naukowy doktora habilitowanego w dziedzinie nauk medycznych i nauk o zdrowiu, w dyscyplinie nauki medyczne.

Ocenę przygotowano w odpowiedzi na pismo z dn. 18/01/2023 LADL 5211.190.1023.

Przedstawiony do oceny komplet dokumentów odpowiada ustawowym wymogom postępowania o nadanie stopnia naukowego doktora habilitowanego, a ocenę całościowego dorobku Kandydata oparto na podstawie Art. 219. Warunki nadania stopnia doktora habilitowanego, Ustawy z dnia 20 lipca 2018 r. – Prawo o szkolnictwie wyższym i nauce (Dz. U. 2020, art. 219).

Ocena sylwetki naukowej habilitanta oraz jego dorobku naukowego:

1) Życiorys naukowy, działalność dydaktyczno-organizacyjna

Dr Marcin Folwarski ukończył w 2007r Wydział Lekarski Akademii Medycznej w Gdańsku, w 2014 uzyskał tytuł doktora nauk medycznych w zakresie medycyny, na Wydziale Nauk o Zdrowiu z Oddziałem Pielęgniarstwa i Instytutem Medycyny Morskiej i Tropikalnej, Gdański Uniwersytet Medyczny, na podstawie przedstawionej

rozprawy doktorskiej: „Wpływ podawania probiotyku Lactobacillus Rhamnosus GG na przebieg pooperacyjny chorych po pankreatoduodenektomii”, rok później uzyskał tytuł zawodowy Specjalista w dziedzinie chirurgii ogólnej, Centrum Egzaminów Medycznych w Łodzi. W roku 2017r. otrzymał Espen Diploma in Clinical Nutrition - program szkoleniowy Europejskiego Towarzystwa Żywienia Klinicznego (ESPEN) stając się Certyfikowanym nauczycielem programu- "Long Life Learning Programme in Clinical Nutrition and Metabolism" Europejskiego Towarzystwa Żywienia Klinicznego i Metabolizmu (ESPEN).

Karierę klinicysty rozpoczął w 2006 wolontariatem w Szpitalu Miejskim w Gdyni na Oddziale Chirurgii Ogólnej i Gastroenterologicznej 2007-2015 Rezydent na Oddziale Chirurgii Ogólnej, Gastroenterologicznej i Żywienia , w latach 2015-2020 był asystentem na oddziale chirurgii ogólnej i onkologicznej szpitala specjalistycznego w Kościerzynie, od 2014 do dziś pracuje w w Poradni Żywienia Domowego. Copernicus sp. z o.o. O 2014 współpracuje jako asystent asystent Katedry Żywienia Klinicznego Gdański Uniwersytet Medyczny na stanowisku adiunkta.

-Oceniając dorobek organizacyjno- dydaktyczny należy wspomnieć, że habilitant był Organizatorem i wykładowcą wielu warsztatów żywienia klinicznego dla personelu szpitala z zaproszenia zespołów żywieniowych. Między innymi: • marzec 2016 - Warsztaty Żywienia Klinicznego- „Żywienie pozajelitowe” - Wojewódzki Szpital Specjalistyczny im. Janusza Korczaka w Słupsku • marzec 2016 - Warsztaty Żywienia Klinicznego - 7 Szpital Marynarki Wojennej w Gdańsku • kwiecień 2016 - Warsztaty Żywienia Klinicznego- Szpital Powiatowy Tczew • listopad 2016 - Warsztaty Żywienia Klinicznego- „Żywienie dojelitowe” - Wojewódzki Szpital Specjalistyczny im. Janusza Korczaka w Słupsku • styczeń 2022 - Warsztaty Żywienia Klinicznego-

Uniwersyteckie Centrum Medycyny Morskiej i Tropikalnej, Gdańskiego Uniwersytetu Medycznego, warsztaty żywienia klinicznego w ramach: II Konferencja OnkologicznoPaliatywna Hospicjum im. ks. E. Dutkiewicza. 14.10.2016 -Był organizatorem i pomysłodawcą wraz z SKN Żywienia Klinicznego GUMED- Warsztatów Żywienia Klinicznego dla studentów kierunków medycznych; Gdańsk 2017 .

Jako przewodniczący sekcji żywienia domowego Polskiego Towarzystwa Pozajelitowego, Dojelitowego i Metabolizmu organizował wiele kursów domowego i szpitalnego żywienia do i pozajelitowego między innymi: • Konferencja: „XIII Konferencja Ogólnopolskiej Sekcji Żywienia Do i Pozajelitowego Polskiego Towarzystwa Farmaceutycznego”. Organizacja i prowadzenie kursu żywienia do i pozajelitowego w warunkach domowych. Wygłoszony wykład: „Wskazania do domowego żywienia dojelitowego, kwalifikacja chorego, systemy podaży diet i monitorowanie chorego podczas żywienia dojelitowego” • Konferencja: „XXI Zjazd i XXXIII Międzynarodowa Konferencja Naukowo-Szkoleniowa Polskiego Towarzystwa Pozajelitowego, Dojelitowego i Metabolizmu” Jachranka, 13-15 czerwca 2019. Prowadzenie i organizacja Kursu żywienia do i pozajelitowego w warunkach domowych. Wygłoszony wykład: „Wskazania do domowego żywienia dojelitowego, kwalifikacja chorego, systemy podaży diet i monitorowanie chorego podczas żywienia dojelitowego” • Konferencja: „XXII Zjazd i XXXIV Międzynarodowa Konferencja Naukowo-Szkoleniowa Polskiego Towarzystwa Żywienia Pozajelitowego, Dojelitowego i Metabolizmu” Jachranka 2020. Prowadzenie i organizacja Kursu żywienia do i pozajelitowego w warunkach domowych Wygłoszony wykład 1: „Wskazania do domowego żywienia dojelitowego, kwalifikacja chorego, systemy podaży diet i monitorowanie chorego podczas żywienia

dojelitowego, 19-20.02.2021 Kurs leczenia żywieniowego w warunkach szpitalnych i domowych PTŻK, Konferencja: XXIV Zjazd Polskiego Towarzystwa Żywnienia Pozajelitowego, Dojelitowego i Metabolizmu Jachranka 9-11.06.2022 -kurs: Żywnienie pozajelitowe i dojelitowe w warunkach domowych.

Habilitant był założycielem zespołu żywieniowego szpitala specjalistycznego w Kościerzynie i jego przewodniczącym w latach 2016-2019. Jest członkiem zespołu żywieniowego szpitala Copernicus sp. z o.o. w Gdańsku. W ramach pracy zespołu organizował i był wykładowcą licznych kursów i szkoleń z zakresu żywienia klinicznego. Brał udział w przygotowaniu szpitala do procesu akredytacyjnego w ramach programu „Szpital Dobrej Praktyki Żywnienia Klinicznego – Leczenie przez żywienie”

Habilitant odbył liczne staże i kursy polskie i zagraniczne (min. Staż zagraniczny w University Hospitals of Leicester - Leicester Royal Infirmary, „Nutritional Assesment” – Lizbona, Portugalia 05-08.09.2015. Kurs organizowany przez Europejskie Towarzystwo Żywnienia Klinicznego (ESPEN) w ramach programu "Long Life Learning Programme in Clinical Nutrition and Metabolism" 3) “Approach to Oral and Enteral nutrition” (EN) Lizbona, Portugalia 05-08.09.2015. Kurs organizowany przez Europejskie Towarzystwo Żywnienia Klinicznego (ESPEN) w ramach programu "Long Life Learning Programme in Clinical Nutrition and Metabolism" 4) “Nutritional Support in Gastrointestinal Diseases” 05-08.09.2014 Genewa. Szwajcaria. Kurs organizowany przez Europejskie Towarzystwo Żywnienia Klinicznego (ESPEN) w ramach programu "Long Life Learning Programme in Clinical Nutrition and Metabolism" 5) “Approach to Parenteral nutrition” (EN) Lizbona, Portugalia 04-07.09.2015. Kurs organizowany przez Europejskie Towarzystwo Żywnienia

Klinicznego (ESPEN) w ramach programu "Long Life Learning Programme in Clinical Nutrition and Metabolism" 6) "Nutritional Support in Cardio-vascular diseases (CVD)" Lizbona, Portugalia 05- 08.09.2015. Kurs organizowany przez Europejskie Towarzystwo Żywienia Klinicznego (ESPEN) w ramach programu "Long Life Learning Programme in Clinical Nutrition and Metabolism" , "Nutritional Support in Liver Diseases" 16-19.09.2016 Kopenhaga. Dania. Kurs organizowany przez Europejskie Towarzystwo Żywienia Klinicznego (ESPEN) w ramach programu "Long Life Learning Programme in Clinical Nutrition and Metabolism" , "Nutritional Support in Pancreatic Diseases" 16-19.09.2016 Kopenhaga. Dania. Kurs organizowany przez Europejskie Towarzystwo Żywienia Klinicznego (ESPEN) w ramach programu "Long Life Learning Programme in Clinical Nutrition and Metabolism", oraz wielu innych, organizowanych w renomowanych ośrodkach zajmujących się problematyką żywieniową.

Kandydat jest również współautorem standardów żywienia do i pozajelitowego opracowanych pod patronatem Polskiego Towarzystwa Żywienia Pozajelitowego, Dojelitowego i Metabolizmu (POLSPEN), współautorem polskich rekomendacji dotyczących domowego leczenia żywieniowego w czasie pandemii Sars-Cov-2 c. Jestem redaktorem aktualnie powstających standardów żywienia do i pozajelitowego w warunkach domowych pod patronatem Polskiego Towarzystwa Żywienia Pozajelitowego, Dojelitowego i Metabolizmu (POLSPEN) h. Działalność społeczna Współpracuje z Stowarzyszeniem „Apetyt na Życie”, biorąc udział w inicjatywach promujących leczenie żywieniowe oraz działaniach organizacyjnych na rzecz pacjentów wymagających leczenia w warunkach domowych i szpitalnych. Jego osiągnięcia były wielokrotnie nagradzane przez gremia naukowe w kraju.

W świetle powyższych danych, dorobek dydaktyczny, organizacyjny i popularyzatorski przedstawiony w autoreferacie Habilitanta, jest w mojej ocenie, wyróżniający się.

2.) Omówienie osiągnięć, o których mowa w art. 219 ust. 1 pkt. 2 ustawy z dnia 20 lipca 2018 r. Prawo o szkolnictwie wyższym i nauce (Dz. U. z 2021 r. poz. 478 z późn. zm.), składającego się z 7 publikacji naukowych w czasopismach recenzowanych, tworzących cykl publikacji pod tytułem: „Kliniczne i organizacyjne aspekty leczenia żywieniowego dojelitowego i pozajelitowego w warunkach domowych”

Publikacjami stanowiącymi osiągnięcie naukowe stanowiły następujące publikacje :

. Folwarski Marcin, Kłęk Stanisław, Zoubek-Wójcik Agata, Szafranski Waldemar, Bartoszewska Lidia, Figuła Krzysztof, Jakubczyk Marlena, Jurczuk Anna, Kamocki Zbigniew, Kaźmierczak-Siedlecka Karolina, Kowalczyk Tomasz, Kwella Bogna, Matras Przemysław, Skonieczna-Żydecka Karolina, Sonsala-Wołczyk Joanna, Szopiński Jacek, Urbanowicz Krystyna, Zmarzły Anna. Home enteral nutrition in adults: nationwide multicenter survey. *Nutrients*. 2020 Jul 14;12(7):2087. doi: 10.3390/nu12072087. Wkład Habilitanta w powstanie tej pracy polegał na opracowaniu koncepcji badania, przygotowaniu materiałów, zebranie danych, przeprowadzeniu analiz statystycznych, analizie wyników, przygotowaniu pierwszej wersji artykułu, przygotowaniu ostatecznej wersji artykułu. Impact Factor: 5.717 Pkt. MNiSW: 140.000

Folwarski Marcin. Dieta przemysłowa vs. kuchenna/miksowana w żywieniu dojelitowym pacjentów dorosłych. *Post. Żyw. Klin.* 2020; t. 16, nr 3, s. 25-31 . Wkład Habilitanta w powstanie tej pracy polegał na opracowaniu koncepcji pracy, przygotowaniu materiałów, dokonaniu przeglądu

piśmiennictwa, przygotowaniu pierwszej i ostatecznej wersji artykułu. Impact Factor: 0 Pkt. MNiSW: 5.000.

Folwarski Marcin, Kłęk Stanisław, Matras Przemysław, Bartoszevska Lidia, Bednarz Sławomir, Jakubczyk Marlena, Kamocki Zbigniew, Krasowski Grzegorz, Kunecki Marek, Kwella Bogna, Matysiak-Luśnia Katarzyna, Matysiak Konrad, Pierzynowska Gabriela, Szafrński Waldemar, Szopiński Jacek, Urbanowicz Krystyna, Sobocki Jacek. Organizational issues of home parenteral nutrition during COVID-19 pandemic: results from multicenter, nationwide study. *Nutrition*. 2021 Jun; 86:111202. doi: 10.1016/j.nut.2021.111202. Wkład Habilitanta w powstanie tej pracy polegał na opracowaniu koncepcji badania, przygotowaniu materiałów, przeprowadzeniu analiz statystycznych, analizie wyników, przygotowaniu pierwszej wersji artykułu, przygotowaniu ostatecznej wersji artykułu. Impact Factor: 4.893 Pkt. MNiSW: 140.000

Folwarski Marcin, Kłęk Stanisław, Szlagatys-Sidorkiewicz Agnieszka, Wyszomirski Adam, Brzeziński Michał, Skotnicka Magdalena. Trend observations in home parenteral nutrition: prevalence, hospitalizations and costs: results from a nationwide analysis of health care provider data. *Nutrients*. 2021 Sep 29;13(10):3465. doi: 10.3390/nu13103465. Wkład Habilitanta w powstanie tej pracy polegał na opracowaniu koncepcji badania, przygotowaniu materiałów, przeprowadzeniu analiz statystycznych, analizie wyników, przygotowaniu pierwszej wersji artykułu, przygotowaniu ostatecznej wersji artykułu. Impact Factor: 6.706 Pkt. MNiSW: 140.000.

Kaźmierczak-Siedlecka Karolina, Skonieczna-Żydecka Karolina, Folwarski Marcin, Ruszkowski Jakub, Świerblewski Maciej, Makarewicz Wojciech. Influence of malnutrition stage according to GLIM 2019 criteria and SGA on the quality of life of patients with advanced cancer. *Nutr Hosp*. 2020 Dec 16;37(6):1179-1185. doi: 10.20960/nh.03185. Wkład Habilitanta w powstanie tej pracy polegał na opracowaniu koncepcji badania, współudziale w analizie danych oraz przygotowaniu ostatecznej wersji artykułu, korekcie językowej. Impact Factor: 1.057 Pkt. MNiSW: 40.000.

Kaźmierczak-Siedlecka Karolina, Folwarski Marcin, Ruszkowski Jakub, SkoniecznaŻydecka Karolina, Szafranski Waldemar, Makarewicz Wojciech. Effects of 4 weeks of Lactobacillus plantarum 299v supplementation on nutritional status, enteral nutrition tolerance and quality of life in cancer patients receiving home enteral nutrition: a doubleblind, randomized and placebo-controlled trial. Eur Rev Med Pharmacol Sci. 2020 Sep;24(18):9684-9694. doi: 10.26355/eurrev_202009_23059.

Wkład Habilitanta w powstanie tej pracy polegał na opracowaniu koncepcji badania, rekrutacji pacjentów, współudziale w analizie danych oraz przygotowaniu ostatecznej wersji artykułu, korekcje językowej. Impact Factor: 3.507 Pkt. MNiSW: 70.000.

Marcin Folwarski, Stanisław Kłęk, Agata Zoubek-Wójcik, Waldemar Szafranski, Lidia Bartoszezwska, Krzysztof Figuła, Marlena Jakubczyk, Anna Jurczuk, Zbigniew Kamocki, Tomasz Kowalczyk, Bogna Kwella, Przemysław Matras, Joanna Sonsala-Wołczyk, Jacek Szopiński, Krystyna Urbanowicz i Anna Zmarzły. (2022) Foods for special medical purposes in home enteral nutrition-clinical practice experience. Multicenter study. Frontiers in Nutrition 2022 Impact Factor: 6,590 Pkt. MNiSW: 70

Wkład Habilitanta w powstanie tej pracy polegał na opracowaniu koncepcji badania, metodologii, rekrutacji ośrodków, przygotowaniu materiałów, przeprowadzeniu analiz statystycznych, analizie wyników, przygotowaniu pierwszej wersji artykułu, przygotowaniu ostatecznej wersji artykułu.

Cykl prac stanowiących osiągnięcie naukowe wymagane do ubiegania się o tytuł doktora habilitowanego składa się z **siedmiu** prac oryginalnych, które zostały opublikowane po uzyskaniu tytułu doktora nauk medycznych. Wszystkie prezentowane prace zostały opublikowane w prestiżowych czasopismach naukowych poświęconych chirurgii a ich wartość merytoryczna w istotny sposób mogą wpływać na rozwój nauk medycznych.

W załączonym autoreferacie Habilitant podsumował zawartość merytoryczną prac, wykazujących na ich wysoką wartość naukowo- badawczą, oraz powiązał zagadnienia

przedstawiane w kolejnych pracach w logiczny ciąg, który powoduje iż przedstawione dzieło, w skład którego wchodzi wzmiankowane prace, tworzy spójną całość.

3). Pozostałe osiągnięcia naukowo-badawcze Habilitanta

Jest autorem lub współautorem 14 publikacji i doniesień zjazdowych opublikowanych w streszczeniach przedstawionych podczas zjazdów krajowych i zagranicznych, oraz współautorstwo książki: Standardy żywienia dojelitowego i pozajelitowego.

Habilitant przedstawił również listę 18 wydarzeń naukowych, których był organizatorem oraz prelegentem, wraz z tematyką wystąpień konferencyjnych na zaproszenie lub w sesjach plenarnych, dotyczących problematyki zbieżnej z tematem przedstawionego osiągnięcia naukowego

Łączna wartość punktacji załączonego piśmiennictwa z udziałem Habilitanta to wg KBN/MN iSzW : 2662pkt, Wartość wskaźnika IF: 104,271

Cytowania bez autocytowari (Web of Science): 206

Index H (Web of Science): 8

Cytowania (Scopus):

Cytowania bez autocytowari (Scopus): 230, Index H (Scopus): 9

Wielokierunkowa działalność naukowa i stworzony przez Habilitanta szeroki warsztat badawczy przyczyniły się do powstania licznych wartościowych prac opublikowanych w czasopismach posiadających współczynnik wpływu, które znajdują się na liście filadelfijskiej i które były wielokrotnie cytowane w piśmiennictwie medycznym wielu autorów.

Analizując załączone piśmiennictwo, w którym Habilitant miał udział, w dorobku naukowym wyróżnić można kilka nurtów zainteresowań badawczych Habilitanta, których wspólnym

elementem jest chęć poszerzenia wiedzy na temat czynników wpływających na poprawę bezpieczeństwa i jakości żywienia chorych wymagających interwencji żywieniowej.

Przedstawione osiągnięcie naukowe przyniosły nowe dane, dotyczące pacjentów na HPN i HEN oraz organizacji jednostek żywienia domowego w Polsce, które umożliwią tworzenie ogólnopolskich zaleceń. Habilitant jest redaktorem powstających obecnie standardów żywienia do i pozajelitowego w warunkach domowych pod patronatem Polskiego Towarzystwa Żywienia Pozajelitowego, Dojelitowego i Metabolizmu (POLSPEN).

Informacje dotyczące problemów organizacyjnych oraz geograficznego rozmieszczenia ośrodków HPN w Polsce (brak tych ośrodków w 2 polskich województwach), co pozwoli na zapewnienie równej dostępności do leczenia dla pacjentów w Polsce. Ze względu na wykazaną w omawianych badaniach rosnącą liczbę pacjentów onkologicznych Habilitant liczne aktywności edukacyjno- szkoleniowe dla personelu ochrony zdrowia mające na celu upowszechnienie wiedzy na temat żywienia pacjentów z chorobami nowotworowymi.

Badania dotyczące jakości życia pacjentów na HEN były inspiracją do kolejnych działań naukowych. Trwają obecnie 2 wielośrodkowe projekty naukowe związanych z poprawą różnych aspektów QOL pacjentów w żywieniu domowym, których Habilitant jest kierownikiem, a które mogą dostarczyć kolejnych istotnych danych naukowych w obszarze oceny jakości życia chorych podczas interwencji żywieniowych.

Podsumowując dorobek naukowy dr Marcina Folwarskiego, stwierdzam, że obejmuje on różne kierunki z zakresu badań podstawowych i klinicznych w obszarze problemów związanych z szeroko pojętymi zaburzeniami odżywiania u chorych o różnej etiologii. Zawarty jest on w licznych publikacjach o zasięgu międzynarodowym i spełnia podstawowe wymagania stawiane w postępowaniu habilitacyjnym.

Podsumowanie

W oparciu o całokształt powyższej oceny, uważam, że dr Marcin Folwarski spełnia wymagania stawiane kandydatom w postępowaniu habilitacyjnym zarówno w zakresie dorobku naukowego, jak i osiągnięcia naukowego. Poziom merytoryczny prac stanowiących osiągnięcie naukowe jest właściwy, nie budzi też wątpliwości wiodący wkład Habilitanta. Działalność dydaktyczna i organizacyjna Habilitanta jest wystarczająca. Mogę zatem wnioskować do Rady nauk medycznych Gdańskiego Uniwersytetu Medycznego o dopuszczenie dr Marcina Folwarskiego do dalszych etapów postępowania habilitacyjnego.

Z wyrazami szacunku

Prof. nadzw. UJK
Dr hab. n. med. Maciej Kielar
Dyrektor Olszaru Chirurgii
Wielospecjalistyczny Szpital Medicover

Dr hab. n. med., prof. UŁ Maciej Kielar

Klinika Chirurgii Ogólnej Uczelni Łazarskiego, Szpital Medicover